

**ДЗЕМІДОВІЧ Валерыя,
вучаніца 10 класа
ДУА «Старасвержанская сярэдняя
школа» Стадубцоўскага раёна.
Тэма: «Ёсць такая прафесія –
“сеяць разумнае, добрае,
вечнае...”»**

Нішто так не палоніць людзей, як прыгажосць; нішто так не пераконвае, як праўда; і нішто так не ўздзеянічае, як прыклад.

Настаўнік – той, хто, настаўляючы людзей на добро, перадае ім сваю душу, узбагачае сваім духоўным вопытам і адзнача-
сова валадарыць іх душамі.

«Настаўнік – соль зямлі», – сцвярджаў Сымон Будны. Ён нагадаў нам пра тое, што сказана было амаль за два тысяча-
годдзі да яго. Ісус Хрыстос, выпраўляючы сваіх вучняў ісці і прапаведваць людзям, добраўляў Настаўнікаў і «лаўкоў душ людскіх»: «Вы – соль зямлі. Калі ж соль страціць сілу, то чым зробіш яе салёнаю? ... Вы – свет свету. Не можа схавацца горад, што стаіць на вяршыні гары. І запаліўшы свечку, не ставяць яе пад сасудам, але на падсвечніку, і свеціць усім у до-
ме. Няхай свеціць свет ваш людзям, каб яны бачылі вашы добрыя справы і праслаўлялі Айца вашага Нябеснага».

Знакава, сімвалічна, што Ісус Хрыстос у сваім зямным жыцці быў менавіта Настаўнікам і Лекарам – быў Выратавальнікам. Адвеку ва ўсіх нарадаў да гэтых дзвюх прафесій было святое стаўленне, пашана і павага. Лепшыя з лепшых, надзеленыя дарам «лаўкоў душ людскіх», марылі пра долю настаўніка і імкнуліся да яе, хоць ва ўсе часы доля гэтая была самай нялёгкай, але «гэта была мяжга жыццёвае мары».

Прафесія настаўніка страціла сваю былую прывабнасць для тых, хто не можа вырашыць, кім яму быць: «Калі рос, бы-

вал, харошы хлопчык, добра вучыўся – што пра яго казалі дарослыя? Вырасце – настаўнікам будзе! І гэта была найлепшая пахвала. Не ўсім вартым, вядома, удавалася дабіцца настаўніцкага лёсу, але да гэтага імкнуліся».

Прывабнасць настаўніцкай прафесіі ці, як сёння кажуць, прэстыжнасць, не заўсёды была барометрам матэрыяльнага дабрабыту грамадства, але духоўнага яго стану – абавязкова.

Гэта прафесія прад'яўляе да чалавека звышпратрабаванні: усё, чаму вучыць настаўнік, павінна быць у ім самім. Розум выхоўваецца розумам, маральнае высакароднасць – асабістай высакароднасцю, перакананасць – перакананасцю.

Стаць настаўнікам – значыць ускласці на сябе велізарны цяжар не толькі радасці, але і трывогі, болю за выхаванне младога пакалення. Трэба болей аддаваць, чым браць, адмаўляць сабе ўтым, што дазволена іншым, паставяць падтрымліваць свой аўтарытэт. Настаўнік – спрадвечны руплівец, нястомны шукальнік.

Настаўнік – чалавек, у якога больш трывожна і больш напружана, чым у іншых, б'еца сэрца. Яму наканавана хваляванне, а не спакой, гарэнне і згаранне, а не згасанне.

Крэда Настаўніка з вялікай літары простае і светлае, як са-
ма педагогіка: любіць, паважаць у вучню асобу, чалавека, ве-
рыць у яго магчымасці, падтрымліваць у ім лепшае, сеяць ра-
зумнае, добрае, вечнае. Настаўнік, вядома, павінен любіць
дзяцей, але калі ён не прафесіянал, то ў выніку атрымліваецца
ілюзія. Трэба быць і крэатыўнымі, здольнымі выходзіць за ме-
жы традыцыйных падыходаў і стэрэатыпаў, нестандартна
мысліць, умець працаваць у інавацыйным рэжыме, але аба-
вязкова быць пры гэтым прафесіяналам.

Прайшоў той час, калі крэйда і школьнай дошке былі галоўнымі «інструментамі» настаўніка на ўроку. Час дыктуе новыя падыходы да навучання. Цудоўна, калі знаходзяцца такія педагогі, якія, нягледзячы на свой багаты вопыт, не ба-
յцацца адкінуць выпрацаваныя з гадамі метады і прыёмы, а, нібы
тыя «губкі», «упітваюць» у сябе ўсё новае і цікавае. Відавочна,

што навучыцца абуджаць цікавасць да свайго прадмета і да навучання ўвогуле – адна з галоўных задач педагога.

Настаўнік павінен паставяць сваю эрудыцыю, каб быць цікавым для сваіх вучняў. А для гэтага неабходна знаходзіцца ў паставяным пошуку, умець арыентавацца ў плыні інфармацыі. Раней школа была практычна адзінай крэйніцай ведаў, зараз жа гэта толькі адна са шматлікіх крэйніц ведаў і пазнання. Таму, калі настаўнік не арыентуецца ў сучасным жыцці, то рызыкуе страціць аўтарытэт у сваіх вучняў. Імідж настаўніка залежыць ад таго, наколькі ён адпавядае патрэбам часу.

Прафесійнае свята – гэта прызнанне заслуг людзей, што працуюць у гэтай сферы. Калі ж размова ідзе пра настаўнікаў, то неабходна сказаць, што толькі моцныя духам могуць ісці ў нагу з часам і з маладым пакаленнем. Не патрабуе доказу і тая аксіёма, што ў руках настаўнікаў – будучае. Менавіта яны закладаюць у сваіх вучняў той фундамент ведаў, які дапамагае ім жыць, працаваць, марыць.

Шчаслівы той чалавек, на шляху якога сустрэўся сапраўдны Настаўнік!